

Poul Michael Øllgaard
Farumvej 149
3520 Farum

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til afbrænding af førne på beskyttede eng- og mosearealer i øvre Mølleådal

Afgørelse

Egedal Kommune meddeler hermed dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til afbrænding af førne på de kær-star-dominerede eng- og moseflader på matr.nr. 103k og 103l Ganløse By, Ganløse markeret i bilag 1.

Dispensationen er givet på en række vilkår, jf. nedenfor.

Afgørelsen er truffet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 (LBK nr. 1392 af 4. oktober 2022).

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Hvis der bliver klaget over afgørelsen, må dispensationen kun udnyttes, hvis Miljø- og Fødevarerklagenævnet beslutter det.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Vilkår

Dispensationen meddeles på følgende vilkår:

- 1 Kun de fugtige eng- og mosearealer med førne og kær-star må afbrændes (se bilag 1).
- 2 Afbrænding skal foregå i perioden fra 1. februar til 31. marts af hensyn til dyrelivet.
- 3 Delområder af det samlede potentielle afbrændingsarealer (bilag 1) må kun afbrændes én gang i hele dispensationens gyldighedsperiode.
- 4 Der må kun foretages afbrænding af maksimalt halvdelen af det samlede potentielle afbrændingsareal per år, da der ønskes mosaikafbrænding.
- 5 Inden afbrændingen påbegyndes skal der indhentes en tilladelse hos Frederiksborg Brand og Redning (47 37 61 00).
- 6 Der skal under afbrændingen udvises den fornødne forsigtighed og træffes de nødvendige forholdsregler, svarende til det

Den 16-10-2023
Sagsnr.: 22/15482
Dok.nr.: 9

Sagsbehandler: Sofie Dyreborg Luffe

Direkte tlf.: 7259 7305
Mail: sofie.luffe@egekom.dk

Egedal Rådhus

Dronning Dagmars Vej 200
3650 Ølstykke

Åbningstid
Mandag - onsdag 10.00-14.00
Torsdag 10.00-17.30
Fredag 10.00-12.00

Telefon 7259 6000
Mail kommune@egekom.dk
Web egedalkommune.dk

der følger af afbrændingsbekendtgørelsen¹ og den tilhørende vejledning². Herunder skal det sikres at det nødvendige materiel og personale er tilstede ved afbrændingen.

- 7 Afbrændingen må ikke finde sted, hvis Miljøstyrelsen har indvendinger imod dette. (De har mulighed for at udtale sig i henhold til § 7 stk. 3 i afbrændingsbekendtgørelsen).
- 8 Egedal Kommune skal kontaktes inden den planlagte afbrænding, så vi har mulighed for at tilse afbrændingen.
- 9 Lodsejer skal efter afbrænding fremsende dokumentation i form af billeder af afbrændingen, samt kortbilag der viser de arealer, hvor der er foretaget afbrænding.
- 10 Der skal snarest efter afbrænding sættes græssende dyr på arealet.

Begrundelse

Det er efter en samlet afvejning af sagens oplysninger Egedal Kommunes vurdering, at der på foreliggende grundlag kan dispenseres til afbrænding af død førne i den beskyttede mose, jf. nærmere nedenfor.

Naturforhold

Arealerne, som ønskes afbrændt, er registreret som beskyttet mose og beskyttet eng jf. § 3 i naturbeskyttelsesloven. I tørvejrperioder bliver arealet afgræsset af to heste i 1-2 uger og op til en måned ad gangen. I 2022 blev arealet afgræsset i ca. 3 måneder fordelt over året. Arealet er præget af kær-star vegetation. Der er tidligere blevet foretaget afbrænding som naturpleje på arealet, senest d. 11. april 2017.

Græssende dyr undgår helst områder med ophobet førne, og i et projekt udført af Natur360 om afbrænding af rigkær³ er en af konklusionerne, at forårsafbrænding af førne fungerer godt som indledende pleje til etablering af græsning, idet det fremmer de græssende dyrs interesse for vegetationen.

Natura 2000-områder og Bilag IV arter

Såfremt myndigheden vurderer, at projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkning på Natura 2000-området jf. § 6-9 i habitatbekendtgørelsen⁴.

Endvidere kan der ikke meddeles dispensation, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter jf. § 10 i ovennævnte bekendtgørelse.

Arealet indgår i det sammenhængende Natura 2000-område, nr. 139 Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov. Arterne på udpegningsgrundlaget er bl.a. skæv vindelsnegl, sumpvindelsnegl, stor

¹ Bekendtgørelse nr. 1339 af 10. december 2014 om brandvænsforanstaltninger ved afbrænding, brug af ild, lys, varmekilder m.v.

² Vejledning af 1. januar 2015 om bekendtgørelse nr. 1339 af 10. december 2014 om brandvænsforanstaltninger ved afbrænding, brug af ild, lys, varmekilder m.v. (afbrændingsbekendtgørelsen)

³ [Pleje af førnelastede rigkær med afbrænding: Dokumentation af et nyt redskab til naturpleje Projektperiode 2015 – 2018: https://natur360.dk/rigkaersafbraending](https://natur360.dk/rigkaersafbraending)

⁴ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

kærguldsmed, lys skivevandkalv og stor vandsalamander.

450 meter nordvest for lokaliteten og 350 meter sydøst for lokaliteten er der registreret fund af vindelsnegl sp. Jf. Miljøstyrelsen lever vindelsnegle ofte på star-arter. Skæv vindelsnegl lever på både fugtige og tørre lokaliteter, mens sumpvindelsnegl lever på våde lokaliteter. Det kan derfor ikke udelukkes, at der også findes vindelsnegle på arealet der ønskes afbrændt.

Der findes begrænset information om, hvordan vindelsnegle responderer på afbrænding. Naturstyrelsen har i Klevads Mose foretaget afbrændinger af flere omgange, hvor der både før og efter afbrændingerne er fundet arter af vindelsnegle. Dette indikerer at vindelsnegle fortsat vil være tilstede i et givent område efter afbrænding.

Mose- og engarealet, hvorpå der søges dispensation til afbrænding, udgør kun en lille del af det samlede mose- og engareal i Natura 2000-området, hvorfor der også er mange andre potentielle levesteder for vindelsnegle i området.

Stor kærguldsmed, lys skivevandkalv og stor vandsalamander, som fremgår af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, er også omfattet af Habitatdirektivets Bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsen. Stor kærguldsmed og lys skivevandkalv er ikke registreret i nærheden af projektområdet, men hhv. ca. 2,2 km nordvest (ved Klevads mose) og 500 meter øst (ved Vaserne, Furesø kommune) derfra. Stor vandsalamander er registreret i nærheden af projektområdet, ved et vandhul ca. 280 meter nordvest for området.

Spidssnudet frø og markfirben er ikke på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området men er Bilag IV-arter, og er registreret i områder grænsende til projektområdet.

Bilag IV-arterne spidssnudet frø og stor vandsalamander har en relativ stor spredningsradius, og kan under normal ynglevandning vandre op til hhv. 300 og 800 meter, og dermed også ind i projektområdet. De går i vinterdvale i efteråret, og kommer frem af dvalen til foråret omkring hhv. marts-april og april, hvorefter de vandrer til vandhullerne (Søgaard, B. & Asferg, T. (red.) 2007)⁵.

Områder, der er egnet til afbrænding, dvs. områder med skyggebund pga. førne, er ikke egnet levested for sådanne padder, der gerne vil varmes op af solen³.

Det ansøgte

Egedal Kommune har den 6. marts 2022 modtaget ansøgning fra ejer om dispensation til mosaikafbrænding på matrikel nr. 103k og 103l Ganløse by, Ganløse, der er angivet i bilag 1. Afbrændingen ønskes foretaget som en del af områdets samlede naturpleje.

Egedal Kommunes vurdering

Egedal Kommune har vurderet, at det ansøgte ikke vil forringe naturens tilstand, men at der samlet vil opnås en gavnlig effekt for flora og fauna. Afbrænding vil fjerne ophobet førne, og tilgroning undgås.

For habitatarten vindelsnegl vurderes det, at den vedvarende økologiske funktionalitet af artens levesteder opretholdes på samme niveau som hidtil, da de berørte mose- og engarealer kun udgør en lille del af de samlede mose- og engarealer i Natura 2000-området, hvorfor der findes mange andre potentielle levesteder for arten i området.

⁵ Søgaard, B. & Asferg, T. (red.) 2007: Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635. 226 s. <http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

Ud fra et forsigtighedsprincip, og med den manglende viden om vindelsnegle, vurderer kommunen dog, at det vil være hensigtsmæssigt kun at afbrænde halvdelen af det potentielle afbrændingsareal per år, hvilket også er fastsat som vilkår i denne dispensation.

Bilag IV-arterne stor kærguldsmed og lys skivevandkalv er ikke kendte i området, mens markfirben ikke er registreret i området de sidste 25 år. Ingen af arterne knytter sig til den naturtype der søges afbrændt. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil påvirke arternes yngle- og rastesteder.

Projektet vurderes ikke at have påvirkning af bilag IV-padderarterne spidssnudet frø og stor vandsalamander. Vurderingen baseres på at arealet der søges afbrændt ikke vurderes at rumme egnede levesteder, grundet førne og deraf følgende lave solindfald. Ligeledes vurderes det, at der med den anvendte mosaikafbrænding vil være mange mulige tilflugtssteder for vandrende padder i området. Ydermere vurderer kommunen, at afbrænding på arealet kan skabe områder, som er egnet for sådanne padder og derfor vil kunne gavne disse.

Det er Egedal Kommunes vurdering, at dispensationen ikke er i konflikt med bestemmelserne i habitatbekendtgørelsen og på baggrund af ovenstående vurdering, finder kommunen det acceptabelt at meddele dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3 på de anførte vilkår.

Lovgrundlag

Moser og enge er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3, når mosen eller engen i sig selv eller sammen med andre naturtyper er større end 2.500 m². Moser og enge, der er mindre end 2.500 m², er også omfattet af beskyttelsen, hvis naturtypen ligger i forbindelse med en beskyttet sø eller et beskyttet vandløb. Det betyder, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af mosen eller engen.

Der kan i særlige tilfælde meddeles dispensation fra forbuddet i naturbeskyttelseslovens § 3. En sådan dispensation gives efter lovens § 65, stk. 2.

Der skal foreligge særlige omstændigheder, før der kan meddeles dispensation til foranstaltninger, som ændrer tilstanden i de beskyttede naturtyper, når ændringerne er væsentlige eller i strid med ønsket om at opretholde de pågældende naturtyper som sådanne. Grunden hertil er, at reglerne er udtryk for en generel samfundsmæssig interesse i, at de beskyttede naturtyper opretholdes. En væsentlig jordbrugs- eller anden almindelig økonomisk interesse er således ikke i sig selv tilstrækkelig til at begrunde en dispensation.

Der må, for at et indgreb i områdets tilstand eventuelt kan accepteres, tillige være tale om et område, som ud fra naturbeskyttelsesmæssige hensyn vurderes som uden særlig interesse, eller om et indgreb, der i sig selv ikke skønnes at medføre nogen afgørende forrykning af tilstanden i området. Derudover forudsættes det, at en dispensation ikke vil skabe en uheldig og uønsket præcedens for den fremtidige administration af § 3-beskyttelsen i området.

En særlig omstændighed, der kan begrunde en dispensation, kan eksempelvis være, at der er tale om natur uden særlig interesse, eller at et ansøgt indgreb har en naturforbedrende funktion.

Ifølge habitatbekendtgørelsens §§ 6-7 skal der, før der meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, foretages en vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. De

projekter, der omfattes af kravet om vurdering, er projekter som ikke direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning.

Hvis myndigheden vurderer, at projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

For den indledende væsentlighedsvurdering gælder det, at når en plan eller et projekt, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for en lokalitets forvaltning, risikerer at skade bevaringsmålsætningen for lokaliteten, skal planen eller projektet anses for at kunne påvirke denne lokalitet væsentligt.

For konsekvensvurderingen gælder det, at vurderingen skal omfatte alle aspekter af projektet, som kan påvirke bevaringsmålsætningen for den omhandlede lokalitet, og at vurderingen skal ske på baggrund af den bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun gives tilladelse, såfremt der er opnået vished for, at aktiviteten ikke har skadelige virkninger for den omhandlede lokalitet. Det først forholder sig således, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at projektet ikke har skadelige virkninger for den omhandlede lokalitets integritet.

I EU-Kommissionens retningslinjer for anvendelsen af habitatdirektivets artikel 6 understreges det, at medlemsstaterne har en forpligtelse til at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyperne, som er på et Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag. Enhver form for negativ påvirkning, herunder en reducere af naturtypens fysiske størrelse, skal ifølge retningslinjerne anses for at være en forringelse (Meddelelse fra Kommissionen: "Forvaltning af Natura 2000-lokaliteter. Bestemmelserne i artikel 6 i habitatdirektivet 92/43/EØF" af 21. november 2018).

Ifølge habitatbekendtgørelsens § 10 kan der ikke meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, hvis det ansøgte vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Klagevejledning

Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagen skal indgives inden d. 14. november 2023. Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Egedal Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Egedal Kommune. Hvis vi fastholder afgørelsen, sender vi klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af

klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Domstolsprøvelse

Du har mulighed for at indbringe denne afgørelse for domstolene. Hvis du ønsker dette skal indbringelsen ske inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Kopi til:

Naturstyrelsen Hovedstaden
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Ornitologiske Forening
Danmarks Sportsfiskerforbund
Danmarks Sportsfiskerforbund – lokal afdeling
Dansk Botanisk Forening
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet Egedal
Naturforeningen Naturparkens Venner

Bilagsoversigt:

- Bilag 1: Kort over potentielle afbrændingsområder

Med venlig hilsen

Sofie Dyreborg Luffe
Natursagsbehandler
Naturbeskyttelse
Center for Teknik og Miljø

Bilag 1

Kort over potentielle afbrændingsområder.